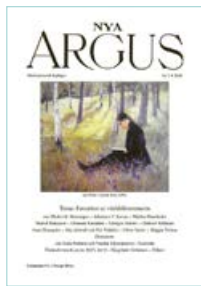
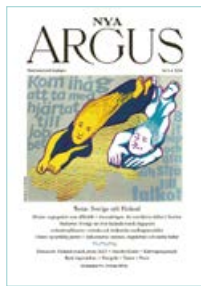

Nya Argus 2024

Artikelregister, hundrasjutttonde årgången

- 1) Artiklar och recensioner, enligt skribent¹
- Ahlskog, Markus: Professor Lennart Simons – bråkstaken i Finlands atomhistoria (1–2)
— Stora teknologihajpar genom tiderna (9–10)
- Andersson, Kjell: Se Neapel på diapositiv. Medelhavs-konstruktion och regionala stereotyper i Göran Schildts resefotografier (3–4)
- Backström, Carita: Män i solen. Ghassan Kanafani (7–8)
- Bergquist, Henrik: Nemesis Divina. Linnés förhandlingar med sig själv och sin Gud (3–4)
- Bergquist, Mats: Hos Trump i Vita Huset (Panoptik/9–10)
- Bernadotte, Folke: ”Majoriteten av flyktingarna kommer med största sannolikhet inte att ha ett hem att återvända till” (Ur arkiven/1–2)
- Björnsson, Anders: Länder emellan (5–6)
- Bruun, Niklas: Svensk arbetsmarknadshistoria: vad kan vi lära oss? Kort introduktion med anledning av konflikterna i Finland (5–6)
- Ekman, Michel: Var Tyska demokratiska republiken en hägring? (Panoptik/9–10)
- Ellerström, Jonas: ”Om vi ska kunna ha det här samtalet...” Det finlandssvenska lyrikåret 2023 (3–4)
- Enckell-Grimm, Barbro: Dyre prins av Christer Kihlman. Släkten Bloadh femtio år senare (7–8)
- Engfelt, Olga: Med rötter i vinden. Sofia Parland och Natalja Kljutsjarjova (7–8)
- Fortelius, Mikael: Kommentar (och intervju med Chris Stringer) (9–10)
- Helander, Mika: ”Märket” och medlingsinstitutet – och varför den svenska modellen inte kan tillämpas i Finland (5–6)
- Holmberg, Kenneth: Kina – och hur kineserna ser på världen (del 1/2) (9–10)
— Kina – och hur kineserna ser på världen (del 2/2) (11–12)
- Högnäs, Gunnar: bob hund skenar glad (Panoptik/9–10)
- Illman, John: Kan uigurerna i Östturkestan ta sig ur Kinas järngrepp? (Panoptik/3–4)
- Jansson, Janina: Öppningen – Insomnia i fyra lager sand (Panoptik / 11–12)
- Jungar, Ann-Cathrine: Hand i hand mot invandring – det restriktiva skiftet i Norden (5–6)
- Kabrell, Kaneli: Mellan vägg och verklighet. Marlen Haushofer: Väggen (7–8)
- Kurtén, Björn: Ett evolutionistiskt perspektiv + Hybridmänniskorna från Palestina (Ur arkiven/9–10)
- Kyander, Pontus: Tre kvinnor i 2023 års konstboksörd. Alexandra Frosterus-Såltin, Ada Thilén & Ina Colliander (1–2)
— Från shtetteln till Cabaret Voltaire: kring dadaismens judiska rötter (Panoptik/3–4)
- Lilljegren, Joakim: Kalevalarunometern (7–8)
— I Erik den rödes fotspår (Panoptik / 11–12)
- Lindén, Zinaida: Ljusa Falken Finist i mörka tider (Panoptik/7–8)
- Lindholm, Anna-Stina: Brokigt och brustet. Finlandssvensk prosa 2023 (del 1/2) (5–6) (med Sara Rönnqvist)
— Brokigt och brustet. Finlandssvensk prosa 2023 (del 2/2) (7–8) (med Sara Rönnqvist)
- Lindman, Mio: Vad är viktigt, vad står på spel? Finlandssvensk essäistik 2023 (1–2)
- Lutz, Hannah: The Life of Poetry. Muriel Rukeyser (7–8)
- Lömfors, Per-Erik: ESK som Musils satiriska parallellaktion (1–2)
— Värdebaserat nonsens (Debatt/9–10)
— Dagens facit för Delblancs dystopi Moria land (Panoptik/9–10)
- Lönnqvist, Barbara: En diktares död (1–2)
— Imperiet rasar (Panoptik/5–6)
— ”Vi möts igen i Petersburg...” Achmatova och Mandelstam (9–10)
— Och vinden vänder ... na krugi svoja (Panoptik / 11–12)
- Malešević, Gordana: Anti-feminister i Kina går statsmaktens ärenden (11–12)
- Mallinen, Jukka: Det självkoloniserande Ryssland (1/2) (3–4)
— Det självkoloniserande Ryssland (del 2/2) (5–6)
— Två testamenten (11–12)
- Milles, Ulrika: Vi kan hjälpa varandra att se oss själva (5–6)
- Moliis-Mellberg, Martina: Färgen och förlusten. Bluets av Maggie Nelson (7–8)
- Moring, Tom: Svenskfinland i Bonniers ficka (5–6)
- Möller-Sibeliuss, Anna: Var finns existensens erotik idag? Tankar om mellanrummets möjlighet (9–10)
- Nyberg, Mattias: Röster och toner i Sveriges Radio (Panoptik / 11–12)

¹ Siffrorna inom parentes hänvisar till tidskriftsnumret. Kursiv och understreckad = artikeln är tillgänglig på www.nyaargus.fi

- Nyqvist, Yasmin: Skiftar likt en kameleont – storartade läsoplevelser att bära med sig från igår till idag (Kommentarer / 7–8)
- Pihlström, Henry: Gjuta liv i utdöda djur. Björn Kurtén som författare av populärvetenskap (9–10)
- Pollesello, Sara: Gastar, förälskelser och böcker med hål. Det finlandssvenska barnlitteraturåret 2023 (1–2)
- Rekola, Mirkka: Kom som en fågel i våra ansikten (3–4)
- Ringbom, Henrika: Två blyertspennor. Mirkka Rekola och Gunnar Björling (3–4)
- Ringell, Susanne: Det enda tjockare vi har är huden (5–6)
- Roos, J P: Den andra stora sociologen i Finland. Erik Allardt (Panoptik / 7–8)
- Rosenberg, Thomas: Tankeväckande men slarvigt om den svenska tidningspressens historia i Finland (Panoptik / 3–4)
– På cykel till landet som inte längre är. Emelie Enckell (Panoptik / 9–10)
- Rudels, Freja: Hon är en liten, liten mänska i en stor värld. Anni Blomqvists Stormskärsböcker (7–8)
- Sandgren, Petter: Segregation som affärsidé: den svenska marknadsskolans globala historia (5–6)
- Sara Rönnqvist: Brokigt och brustet. Finlandssvensk prosa 2023 (del 1/2) (5–6) (med Anna-Stina Lindholm)
– Brokigt och brustet. Finlandssvensk prosa 2023 (del 2/2) (7–8) (med Anna-Stina Lindholm)
- Slotte, Åsa: Min migrän, Oliver Sacks och lysande auroor (7–8)
- Solin, Kim: Duvor och läskiga dockor – Cattelan på Moderna (Panoptik / 11–12)
- Steffansson, Christoffer: Montaignes grabbige intellekt (7–8)
- Stén, Johan: Kurt Gödels problem med konstitutionen (9–10)
- Stenbäck, Pär: Betraktelser kring en gräns. Östra Finlands Nation 100 år (3–4)
– Fornstora dar (Panoptik / 5–6)
– Ukraina 2024, Borgå 1944 (Panoptik / 11–12)
- Stensson, Ola: Med gasväv framför linsen (Panoptik / 3–4)
- Stolt, Carl-Magnus: Evert Taubes okända sjukdom och dess betydelse för hans skapande (1–2)
– Villa Sellgren och Putins sommarresidens – ett bokarkeologiskt exempel (Panoptik / 9–10)
- Strömhäll, Hans: Om existentiell migration och begreppet hem (1–2)
– En annan värld är möjlig – människans tidiga historia sedd på nytt (Panoptik / 3–4)
– Kapitalismens slut och en värld utan tillväxt (Panoptik / 7–8)
– ”Ingalunda är undrens tid förbi. Tvärtom den har just börjat”. Sara Lidmans Jernbanesvit läst på nytt (11–12)
- Svensson, Conny: Friedrich von Schiller och Wilhelm Tell (3–4)
– Två romaner om filosofer och tyranner i det antika Rom (9–10)
- Swedenmark, John: Vem som helst är när som helst i stånd till vad som helst. Johannes V. Jensen: Kongens fald (Kungens fall) (7–8)
- Söderling, Trygve: Rapporter om opinionsläget (Kommentarer / 1–2)
– Atomåldern ska frälsa oss (Galleri / 1–2)
– Vertikalt motstånd. Nikita Kravtsov (Galleri / 3–4)
– Två om Ryssland / Nordiska kulturgräl (Panoptik / 3–4)
– Sverige är annorlunda (Kommentar / 5–6)
– ”Bara araber”? (Kommentarer / 9–10)
– Stresstest (Kommentarer / 11–12)
– Underjordisk elegi (Galleri / 11–12)
- Tarkiainen, Kari: Dubbelgångaren – en studie i likheter (1–2)
– Labyrinten – eller problemet med att hitta ut (11–12)
- Törnudd, Klaus: Finlands nya paraply (5–6)
– Förtvivlan och hopp (Panoptik / 11–12)
- Valtiala, Nalle: Katrina i Majas kölvatten / Läkaren: hela havet stormar (Panoptik / 1–2)
– Tre tranors flykt på Nationalteatern / Vinterkvällar: Topelius med följe intar Mars / Metsä Furiosa: protesten har nått Finland (Panoptik / 3–4)
– Koreografin kör över juridiken / Mefisto i Moskva / Jag lydde bara order / Myter på land och i vatten (Panoptik / 5–6)
– Fan i Fauteuillerna på Kommunalgården + En hälsning från drottning Victoria Barn och riktiga barn med skolproblem och problemskola + Hon dansade i mörkret (Panoptik / 9–10)
– Teatersvep mellan Astrid och Selma + Döden skördar i Helsingör och Venedig + Skakande öden på huvudstadens scener (Panoptik / 11–12)
- Weibull, Hedvig: Som ett eko. Angående en ny dokumentär om konstnären Anselm Kiefer (5–6)
- Westö, Märten: Demonproducent i närbild (Panoptik / 3–4)
– Folkhemmet som försvann. Om Sjöwall Wahlöö och Roman om ett brott (7–8)
- Wikholm, Gungerd: Det här är inte en bok – att läsa Seferis (7–8)
- Zilliacus, Clas: Intervjuer med Brecht (Panoptik / 1–2)
– Att inte tvista är inte riktigt klokt (Kommentar / 3–4)
– Ur ett översättarliv. Anders Bodegård (Panoptik / 9–10)

Öman, Ann-Sofie: Presentation av Peter Seeberg (9–10)
Österblad, Ika: *Algoritmer, snyftningar och odödlig kärlek, allt orkestrerat av gåtfulla gudar. Ada Palmer: Terra Ignota* (1–2)
– *Musik från stormens öga* (Panoptik / 11–12)

2) Skönlitterära bidrag

Björnsson, Anders: Stockholmssamtal (V/V) (Prosa / 1–2)
– Stockholmssamtal (VI/V) (Prosa / 3–4)
Björsten, Andreas: Morgontidningen, döden och ljuset inifrån (Dikt / 5–6)
Byggmästar, Eva-Stina: Flanören (Novell / 9–10)
Hammoud, Shurouk: *Intervju med resterna av en syrisk man* (Dikt / 1–2)
– som ett sår (Dikt / 11–12)
Hietanen, Perttu: Mariupol, du korsfästa stad (Dikt / 3–4)
Högnäs, Gunnar: Dikter (1–2)
Myrtin, Mikael Henrik: Dikter (11–12)
Möller-Sibeliuss, Anna: Tre dikter (7–8)
– Parisdikter (11–12)
Nyberg, Mattias: Ett halvt dussin ord. Parlör i västerled (del 1 och 2) (Prosa / 5–6)
Olvmyr, Per: Stilleben I–V (Dikter / 11–12)
Rubinstein, Lev: *”Allt förgäves ...”* (Dikt / 3–4)
Seeberg, Peter: Patienten (Novell / 9–10)
Sjvtjenko, Taras: Mitt testamente (Dikt / 11–12)
Tarnawsky, Yuriy: Dikter (11–12)
Valtiala, Robin: W (Novell / 3–4)
– Hennes Tomte och hans Lucia (Novell / 11–12)

3) Recenserade böcker²

Alapuro, Risto m.fl.: *Erik Allardt och den moderna sociologins genombrott (Erik Allardt: Modernin Suomen sosiologi, Vastapaino 2023), SLS/Appell, 2024* (7–8)
Albjerg, Asger och Albjerg, Maria: *Dig och ingen annan, Litorale 2023* (1–2)
Andersson, Nils och Mander, Sanna: *Jag tappade min tand, Rabén & Sjögren / S & S 2023* (1–2)
Andtbacka, Ralf: *Bok av tröst, Duck Press 2022* (3–4)
– *Bönematiserna, Duck Press 2022* (3–4)
– *Wunderkammer, Nirstedt / litteratur, 2008 / 2023* (3–4)
Backström, Joel & Wallgren, Thomas: *Den okände von Wright. Tidskritik och andra texter av Georg Henrik von Wright 1926–1997, SLS 2023* (1–2)
Berglund, Annina: *När äppelträden står i blom, Cavannus 2023* (7–8)
Bodegård, Anders: *Kontraband Kontradans. Ur ett översättarliv, Faethon 2024* (9–10)
Bondestam, Linda och Ruohonen, Laura: *Konkarongen (Konkkaronkka), Förlaget M / Otava 2023* (1–2)

Borg-Sunabacka, Monica: *Agneta 1944, Scriptum 2023* (1–2)
Brecht, Bertolt: 'Unsere Hoffnung heute ist die Krise'. Interviews 1926–1956, Hrsg. Noah Willumsen, Suhrkamp Verlag 2023 (1–2).
Bruun, Staffan: *Vinet brinner, Förlaget M 2023* (7–8)
Bultande hjärtan, red. Jolin Slotte m.fl., Lärum 2023 (1–2)
Byggmästar, Eva-Stina: *Alla landskap inom mig: om gudar, helgon och poeter, Björkmans förlag 2023* (1–2)
– *Vill du kyssa en rebell? S & S / Wahlström & Widstrand 2023* (3–4)
Bäck, Tomas Mikael: *Alls ingenting, S & S 2023* (3–4)
Carlsson, Ann-Sofi: *Det är så här det känns när det är på riktigt, Scriptum 2023* (7–8)
Collins, Karin: *Hos dig min längtan är förtöjd, S & S 2023* (5–6)
Crawford, Mikael: *Lotto, S & S 2023* (7–8)
Donner, Herta och Lillsund Botéus, Petra: *Mitt idiotiska liv, S & S 2023* (1–2)
Donner, Ulla: *Den naturliga komedin, S & S / Galago 2023* (1–2)
Eklund, Håkan: *Vägen är mödan värd, Scriptum 2023* (1–2 & 7–8)
Eklund, Richard: *Tundra, Ellips 2023* (3–4)
Ekström, Göran: *Av förtvivlad kärlek till världen och livet, Scriptum 2023* (1–2)
Enckell, Emelie: *Resor till Soroila, Kain 2024* (9–10)
Essing, Johnny m.fl.: *Nybörjartur livet ut, Bob Hund, Berättat för Jakob Nilsson, Bokfabriken 2023* (9–10)
Fabricius, Josefin: *Hem över havet, Libraria 2023* (1–2)
Forss, Mikael: *Bortom mörkret, Scriptum 2023* (5–6)
Forsström, Ted och Lucander, Åsa: *Snälla Stella sluta skälla, Förlaget M* (1–2)
Frantz, Eva: *Ungen min får du aldrig, S & S 2023* (7–8)
Frölander-Ulf, Lena: *Rafsa Vildpäls – Kampen om stenå-kern, Förlaget M* (1–2)
Granqvist, Jennifer: *Gud var min pappa men han kunde inte krama mig, Kita 2023* (3–4)
Gustafsson-Flinck, Annika: *Det gäller att överleva, Litorale 2023* (5–6)
Hammar, Edith: *Portal, Förlaget M 2023* (1–2 & 7–8)
Hertzberg, Fredrik: *”Färväl kvalitet. Färväl konst.” Om litterärt värde, Ellips 2023* (1–2)
Hoyer, Katja: *DDR bortom muren. Östtyskland 1949–1990* (övers. Kjell Waltman), Lind & Co 2023 (9–10)
Huldén, Henrik: *Hela härligheten, Litorale 2023* (3–4)
Hurme, Maija och Lundström, Hanna: *Ljusligheter – poesi som skiner, S & S 2023* (1–2)
Håkans, Erica: *Biosfär, Scriptum 2023* (7–8)
Ingström, Pia: *Min farmors nerver, S & S 2023* (1–2)
Jonker, Jaap: *Uppdrag Åland, Litorale 2023* (7–8)
Jansson, Henrik: *21:an, Scriptum 2023* (5–6)
Jacobs, Melinda, Knuutinen, Cara & Oskarsson, Marie: *Hitta hem, Bonnier Carlsen 2023* (1–2)
Karlsson, Dick: *Hackat i sten, Litorale 2023* (5–6)
Kavaleff, Alexander: *De omätliga, Förlaget M 2023* (5–6)
Kivimäki, Ville: *Sargade själar, SLS 2023* (1–2)
Klingenberg, Malin och Wikström, Ida: *Knyckarna, S & S 2023* (1–2)

2 Förkortningar: S & S = Schildts & Söderströms, SFV = Svenska folkskolans vänner och SLS = Svenska litteratursällskapet i Finland

- Klinkmann, Sven-Erik: *Skatan och pingvinen: Att kultur-
forska i marginalen*, Nostos 2023 (1–2)
- Kronqvist, Dan: *Wenzel Hagelstam. En antikhandlares
memoarer*, Förlaget M 2023 (1–2)
- Kurtén, Tage A:son: *När skönheten kom till byn*,
Labyrinth Books 2023 (7–8)
- Levlin, Kurt: *Ro, bror*, Ord & visor 2023 (3–4)
- Lindelöf Granlund, Catherine: *Bara människor*, Scriptum
2023 (7–8)
- Lucander, Jenny och Sonck, Fredrik: *Freja och huggormen*,
Förlaget M (1–2)
- Lucander, Jenny och Wung-Sung, Jesper: *Vad bestämmer
jag? (Hvem bestemmer noget?)*, övers. Hannah Lutz)
Förlaget M / Gyldendal 2023 (1–2)
- Lutz, Hannah: *Selma*, Förlaget M 2023 (7–8)
- Lång, Fredrik: *Farväl Nappari*, Förlaget M 2023 (5–6)
- Mander, Sanna och Moliis-Mellberg, Martina: *I mitt lilla
huvud – rimliga och orimliga rim*, S & S 2023 (1–2)
- Mazzarella, Merete: *Nånting på andra sidan*, S & S 2023
(1–2)
- Mazzarella, Merete & Slotte, Jolin: *Min bror Martin*, S & S
2023 (1–2)
- McMaster, H. R.: *At war with ourselves. My tour of duty in
the Trump White House*, Harper 2024 (9–10)
- Melin, Olav S.: *Det fria ordets fyrvaktare. 250 år av svensk
tidningsutgivning i Finland*, Litorale 2023 (1–2 & 3–4)
- Mendelsson, Anna: *Han sa du tänker för mycket*, Litorale
2023 (7–8)
- Mickwitz, Peter: *Misslyckad i en ugglas*, Förlaget 2023
(3–4)
- Mumin räknar* (bildsatt med teckningar av Tove Jansson),
Förlaget M 2023 (1–2)
- Mäkkylä, Julia: *Apelsinfågeln*, S & S 2023 (7–8)
- Möller, Wilma: *Mysteriet på Prästön*, S & S 2023 (1–2)
- Nielsen, Ulrika: *Vad är litteratur och vad ska man ha den
till?* Ellips 2023 (1–2)
- Nordenswan, Sonja: *Min amerikanska tant*, Litorale 2023
(5–6)
- Nyberg, René & Torvalds, Nils: *Vägen till Nato; en brev-
växling om Ryssland*, Förlaget M 2023 (3–4)
- Nyman, Mikaela: *För att ta sig ur en rivström måste man
röra sig i sidled*, Ellips 2023 (3–4)
- Nyman, Sara: *Viltvård*, S & S 2023 (3–4)
- Paxal, Tom: *Sirenernas sång*, Litorale 2023 (7–8)
- Parland, Sofia: *Skrivet på revbenen*, S & S 2023 (1–2)
- Perera, Adrian: *Alla människorna ha problemen*,
Förlaget M 2023 (5–6)
- Rahikainen, Agneta: *Stjärnfångerskan*, S & S 2023 (1–2)
- Rosenlund, Mathias: *Melancholia zoantropia*, S & S 2023
(3–4)
- Saarela, Tommi: *Kassu Halonen. Maailma on kaunis*,
Tammi 2023 (3–4)
- Sandelin, Annika: *Hemligt och himla normalt. Yokos nattbok
4*, Förlaget M 2023 (1–2)
- Sandman-Lilius, Irmelin: *Rasse Rask och översvämnings-
julen*, Litorale 2023 (1–2)
- Sandqvist, Tom: *Det våta språket. En skönlitterär essä*,
Litorale 2023 (3–4)
- Siltala, Sakari: *Högt spel. Industrititanen Walter Ahlströms liv*,
Förlaget M 2023 (1–2)
- Smith, Nicko: *Dikter i urval*, Fri Press 2023 (3–4)
- Strömberg, Ellen: *Bli utan*, S & S 2023 (7–8)
- Strömberg, Mikaela: *Rågängen*, Förlaget M 2023 (5–6)
- Stubb, Elisabeth: *Öken, snö och vatten – Vägen genom
Israel*. Fontana media 2023 (1–2)
- Sundqvist, Christel: *Sista brevet*, Scriptum 2023 (5–6)
- Södergran, Edith: *Världen är min*, S & S 2023 (3–4)
- Taivassalo, Hannele Mikaela: *Det förflutna återvänder*.
Förlaget M 2023 (7–8)
- Teir, Philip: J & B. *Ett skenäktenskap*, S & S 2023 (1–2)
- Torvalds, Sofia: *Kaféet*, Förlaget M 2023 (5–6)
- Ventus, Simon & Gustavson, Christina: *Den som offrar sig*,
Förlaget M 2023 (7–8)
- Virta, Tove (text) & Donner, Herta (illustrationer):
Naturväktarna, S & S 2023 (1–2)
- Wahlbeck, Jan-Christer: *Om allting, ingenting och
någoting / Kaikesta, ei mistään ja jostakin*,
Basam 2023 (3–4)
- Wentzel, Liv: *Till Isela*, Litorale 2023 (7–8)
- Westö, Kjell: *Skymning 41*, Förlaget M 2023 (5–6)
- Wickholm, Julia: *Kom hit*, Förlaget M 2023 (1–2)
- Wikström, Ida: *Sagan om bokstaven som gick sin väg*, Book-
mark 2023 (1–2)
- von Wright, Heidi: *Mellan text och midnatt*, S & S 2023 (3–4)
- Åhman, Axel: *Eldsjäl*, S & S 2023 (7–8)
- Åsbacka, Robert: *Takläggarna*, S & S 2023 (5–6)
- Öhman, Alexander: *Genomlyst*, Boklund Publishing 2021/
2023 (ljudbok) (7–8)
- Öhman, Peppe: *Hästar och gastar*, S & S 2023 (1–2)

Underjordisk elegi — se baksidan >>>

De tre stora videoverk av Larissa Sansour och Søren Lind som nu visas i Amos Rex underjordiska konst-
katedral är skapade mellan 2016 och 2022. Dagens
kontext har gjort dessa abstrakta filmer till akuta kom-
mentarer till Israels pågående utplånande av delar av
det palestinska folket. I två av verken skapar Sansour
och Lind ett slags mytiska, serena sci-fi-parafra-
ser på frågor om minne, glömska och framtid. I det tredje,

*Som om ingen olycka hade skett under natten (As If
No Misfortune Had Occurred in the Night)*, väver den
palestinska sopranen Nour Darwish (bilden) samman
folksången *Al Ouf Mash'al* med Mahlers *Kinder-
totenlieder*. Filmen avslutas med en rituell indigo-
infärgning, en traditionell symbol för sorgklädsel.

Amos Rex, Helsingfors, till och med 2 mars 2025.

— TS